

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI
TESTVÉRKÖZÖSSÉG
Elnökök

United Methodist Church General Conference
Portland, Oregon

Budapest, 2016. április 11.

Amerikai Egyesült Államok

*„...meghajolva hozzád mennek a téged
nyomorgatók fiai, és leborulnak lábad talpainál
minden megutálód, és neveznek téged
az Úr városának, Izrael Szentje Sionának.”
(Ézsaiás 60,14)*

Tisztelt Püspökök, Elnökök, Vezetők és Képviselők!
Kedves Atyák és Testvérek!

Amint az tudható, Önök az idei év május 10-20 között ülnek össze négyévente esedékes generál konferenciájukra az Oregon állambeli Portlandben. E tanácskozásukon - feltételezésem szerint - szóba kerül az a döntésük is, amit a Magyar Távirati Irodára hivatkozva a hazai zsidóság újságjából, az Új Életről tudtam meg. A tudósítás arról szól, hogy az Egyesült Metodista Egyház kivonta nyugdíjalapja befektetéseit az izraeli bankokból. Tekinethetnénk ezt az ügyet egyszerű, felelős pénzügyi döntésnek is, ha lépésüket nem indokolták volna. Miután azonban ezt mégis - ráadásul a közvélemény számára is megismerhető módon – megtették, ösztönzést érzek arra, hogy nyíltan megszólaljak. Teszem ezt úgy is, mint Izraelt szerető és valamelyest ismerő, sorsáért aggódó és imádkozó lelkipásztor, de akként is, mint egy olyan egyház (Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség) elnöke, mely ugyan nem tagja az Egyesült Metodista Egyháznak, de gyökereit tekintve a Wesley-örökségen alapított, és némi (főleg felsőoktatási) kapcsolatot ápol a szabadmetodista egyházzal.

Döntésüket (melynek eredeti iratait nem ismerhetem), a hírügynökség szerint, két megjegyzéssel indokolják. Egyrészt azzal, hogy befektetéseiket minden olyan országból kivonják, melyeket kockázatosnak ítélnék. Az igazgatótanács másik érve, hogy Önök „elkötelezettek az emberi jogok mellett”. Különös, hogy aggodalmukban Eritreával, Egyenlítői-Guineával, Szudánnal és Türkmenisztánnal egy lapon emlegetik Izrael biztonságát. Másik érvük ugyanígy meglehetősen nyilván arra akartak utalni, hogy Izraelnek a palesztin kérdésben folytatott eljárásaival szemben vannak Önök az „emberi jogok pártján”.

Tisztelettel kérem Önöket, fontolják meg még egyszer szempontjaikat.

Három dolog miatt gondolom azt, hogy döntésüket nem átgondoltan hozták meg.

1. Nekünk, hívő embereknek, és főképpen egyháznak, az Izrael kérdésben örök vezérfonalunk a Kijelentés, Isten szent Igéje. Nem csupán a kiválasztó Isten szuverén döntésére gondolok, mellyel a maga „örökségévé” fogadta a népek közül (5Mózes 7,6-8; 32,8-10; stb) Ábrahám, Izsák és Jákob utódait, hanem azokra a próféciaakra is, melyek a történelem folyamatos alakulásával, a népek közé szétszórattak, majd az idők végén ismét

összegyűjtött, és a maga szülőföldjére visszaplántált (Jeremiás 24,6, stb) Izraelre nézve adnak eligazítást.

Istent igazoló csoda, hogy közel két évezred szétszórása, és annyi üldöztetés és nyomorgatás után, 1948. május 14-én (éppen az Önök ülése alatt lesz ennek 68. évfordulója) Izrael kikiálthatta függetlenségét. Az is történelmi tény, hogy a környező, ellenséges arab országok már másnap, 1948. május 15-én, háborút indítottak a független Izrael ellen, annak eltörlésére. Ezt az elmúlt hat évtizedben számos újabb háború, támadás és terrorcselekmény követte. Izrael többször tett kísérletet a palesztinokkal való viszony békés rendezésére, a két nép, két állam gondolatát sem elvetve. Ezek azonban alapvetően a másik fél ellenállásán és mindent akarásán törtek meg. Jól tudható, hogy a megegyezés igazi gátja ez: a palesztinok és az ellenséges környező országok nagy része nem akarja Izrael államát elismerni. Meggyőződésem, hogy mi nem mehetünk szembe a történelem Urának döntésével, nem támogathatjuk annak opponálóit.

2. Az Izrael-kérdés meghatározó és megkerülhetetlen ügyünk a holokausz szörnyűsége utáni történelmi korszakban. Ki kell jelentenünk, hogy az, ami 1939-45 között Európában történt, az nem a semmiből előbukkanó váratlan történelmi botlás volt. Mindezt megelőzte közel tizenkilenc évszázad engesztelhetetlen antijudaizmusa. Attól a pillanattól kezdve, hogy a zsidó Jézus zsidó tanítványainak mozgalma átlépte a nemzetiségi határokat, és többségbe kerültek a nem zsidó atyafiak, viharos gyorsasággal alakult ki az a Szentírással nem igazolható nézet, hogy Isten elvetette a népét és „új Izraelben” gondolkodik. Pedig „nem vetette el Isten az ő népét, melyet eleve ismert” (Római levél 11,2). De semmivel nem voltak igazolhatók azok a politikai indíttatású, és többnyire fosztogatással egybekötött, a keresztény egyházak által támogatott vagy túrt pogromok sem, melyek a zsidó nép állítólagos felelősségét voltak hivatottak megtorolni Jézus halálában. A zsidóság méltatlan vesszőfuttatása és minősíthetetlen gyötrelmei előzik meg azt, aminek jelképévé Auschwitz vált. A történelem Urának különleges kegyelme és üzenete mindannyiunk számára, hogy három évvel a haláltáborok felszabadítása után Izrael újra él. Nagy kár, hogy az első pillanattól kezdve a támadások kereszttüzébe került, sajnos nemcsak a környező arab többség részéről, hanem olyan keresztények felől is, akik Izrael feltámadásában az „új Izrael” koncepció tarthatatlanságát sejtették meg. Mi keresztények csak bűnbánattal, alázattal és örömteli reménnyel tekinthetünk Izrael Soá utáni újjáéledésére, mint Ezékiel (könyve 37,1-14) látomásának beteljesedésére.
3. Amikor az „emberi jogok” iránti elkötelezettségükre alapítják nézeteiket a „nem biztonságos” Izraelből kivonva tőkéjüket, akkor figyelmen kívül hagyják, hogy a Közel-Kelet egyetlen valóban demokratikus jogállama Izrael. Ez nemcsak a mi véleményünk. Ezen az állásponton van az Egyesült Államok is és a világ más, az emberi jogok mellett elkötelezett állama is. A tény, hogy a környező államok vagy a palesztin hatóság milyen elvek alapján közelítenek az alapvető emberi jogokhoz, azt egész egyszerűen szemlélteti az is, ahogy például a vallásszabadság kérdését a különböző érintettek kezelik. Izraelben mindhárom monoteista világvallás (és a többi felekezet is) teljes tisztelet és törvényes védelem alatt gyakorolhatja működését. Nem mondható ez el a többiekéről, Szíriáról, a palesztin hatóságról, Egyiptomról, Irakról, Iránról és másokról. Az említett területekről nagy számban vándorolnak el az üldözött keresztények is. Ha van a Közel-Keleten ország, amely számára fontos az emberi jogok ügye, akkor az Izrael. Volt alkalmam ezt béke és háború idején egyaránt megtapasztalni. Sajnálom, hogy a palesztin és arab propaganda nem hagy érintetlenül egyes keresztényeket sem. Félő, hogy megtéveszthetőségük mögött látens, meg nem gyógyult antiszemitizmus, vagy „jobb” esetben antijudaizmus tapintható ki. Nincs fontosabb „ökumenikus” kérdés ma a keresztény egyházak számára, mint az Izraellel és zsidósággal való megbékélés és párbeszéd ügye. Azt is megkockáztatom, hogy az antiszemitizmus mai „legális” formája az Izrael ellenesség.

Egyházunk, a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség egyhangú döntése alapján úgy határozottunk, hogy jelképes összeget helyezünk el és számlát nyitunk izraeli bankokban. Határozottan

jelezni akarjuk ezzel azt, hogy biztonságos helynek tartjuk Izraelt. Közvetlen ismereteken alapuló meggyőződésünk, hogy Izrael elkötelezett az emberi jogok mellett, melyek betartása felett az izraeli bíróságok, a szabad sajtó, a véleményformáló értelmiség és pártok, a törvényhozás, de az öntudatos izraeli polgárok is nagyon érzékenyen őrködnek. Hiszünk Izrael Istentől rendelt sajátos szerepében.

Szándékom ezzel a nyílt állásfoglalással nem az Önök kioktatása volt, hanem annak megvallása, hogy rendezett viszonyok között kell tartanunk közösségeinkben az Izrael kérdést, és felelősséggel tartozunk az Izraelről való kép tisztességes kialakításáért.

Végezetül engedjenek meg még egy hivatkozást. Amikor Jeruzsálem eleste előestéjén Jeremiást megkeresi az unokatestvére (32,6kk), hogy eladja számára anatóli birtokát (amely természetesen órákon belül úgyis az ellenség zsákmánya lesz), a próféta az akcióban felismeri az isteni felhívást. Nem a fölösleges pénzkidás felől közelít az élelmes rokon ötletéhez. Megveszi a földet tanúk előtt, írásban rögzített, lepecsételt okiratban dokumentálva az ügyletet, noha tudja, nem látja soha annak személyes hasznát. Az irat örök időkre letétbe kerül, hogy a próféta kihirdethesse (37-41) Isten vigasztaló üzenetét: „visszahozom őket e helyre...és népemmé lesznek...és örökkévaló szövetséget kötök velük...és biztosan beplántálhatom őket e földbe”. Tételezzük fel, hogy Izrael biztonságával kapcsolatban kérdések merülnek fel Önökben. Nem volna-e mégis megfelelőbb hívó magatartás éppen most pénzüket az izraeli bankokban hagyni...?

Tisztelettel és szeretettel:

Dr. Iványi Gábor
lelkipásztor